



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7511/2021
09.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца мал. АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ..., чији је пуномоћник Татјана Милић Почкај, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Лидија Стијовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7047/20 од 13.04.2021. године, у седници већа одржаној 09.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7047/20 од 13.04.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 17042/2018 од 21.02.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев мал. тужиоца и обавезан тужени да мал.тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 90.056 евра, са затезном каматом утврђеном на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена прописане Законом о затезној камати, почев од 08.10.2019. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да мал.тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 1.074.000,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7047/20 од 13.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка плати износ од 80.874,19 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију туженог.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом одредбе члана 408. Закона о парничном постуку-ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије туженог да другостепени суд није дао образложење за оцену изведених доказа и да побијана пресуда садржи разлоге који су неразумљиви и противречни сами себи, указује се на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП и члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, које нису прописане као ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Неосновано су ревизијски наводи да другостепени суд није ценио жалбене наводе туженог, јер је нашао „да су без утицаја наводи жалбе мал. тужиоца“, иако је жалбу изјавио тужени. Такви ревизијски наводи представљају указивање на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП, у вези са чланом 396. став 1. ЗПП. Међутим, несумњиво је реч о техничкој грешци у образложењу одлуке, с обзиром да другостепени суд прихвата утврђено чињенично стање и примену материјалног права која је била садржана у одлуци коју је испитао у жалби, због чега је жалбу туженог и одбио.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац мал. АА је рођен ...2005. године из ванбрачне везе ББ, законске заступнице тужиоца, и ГГ, а после смрти свог оца који је убијен ...2004. године. Сада пок.ГГ је 15.09.2003. године купио моторно возило марке „Mercedes Benz“, тип „...“, које је први пут регистровано 16.09.2003. године и добило ознаку ВГ Дана 16.09.2004. године законска заступница тужиоца је саобраћајну дозволу, кључеве и возило предала туженом. У оставинском поступку који је вођен након смрти ГГ решењем од 22.09.2004. године, у коме тужилац није пријављен као наследник на целокупној заоставштини оставиоца, оглашени су за наследнике ДД, ВВ и ЂЂ, мајка и браћа пок.ГГ. Пресудом Првог општинског суда у Београду П 1644/08 од 18.09.2008. године, која је постала правноснажна 22.07.2009. године, за јединог законског наследника целокупне заоставштине сада пок.ГГ, у коју спада и предметно возило, оглашен је његов син АА. Решењем Првог општинског суда у Београду П 8706/04 од 12.11.2004. године усвојена је привремена мера тужиље ББ и туженима ВВ, ДД и ЂЂ, одређена забрана располагања, оптерећења и отуђења моторних возила, између осталог, и предметног возила „Mercedes Benz“, као и да у року од 24 сата све примерке кључева и саобраћајне дозволе предају суду у депозит, што они нису учинили. Законска заступница мал.тужиоца је упутила захтев туженом 18.09.2009. године ради враћања предметног возила, али тужени возило није вратио. Вештачењем је утврђена вредност спорног возила у септембру 2004. године, вредност истог у октобру 2009. године, тако да је возило изгубило на вредности у износу од 90.056 евра.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право обавезивањем туженог да мал.тужиоцу накнади штету која је проузрокована радњом туженог која се састоји у одбијању да мал.тужиоцу

преда предметно возило, због чега је тужени у смислу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима дужан да му штету надокнади. Како се се натуралном реституцијом (враћањем возила које је сада старо 15 година) не може успоставити стање које је било пре штетне радње, јер је возило изгубило на вредности у износу од 90.056 евра, тужилац има право на накнаду штете у оном износу који га враћа у материјални положај пре наступања штетне радње у висини утврђеној налазом вештака. Приговор застарелости потраживања је оцењен као неоснован, с обзиром да рок застарелости почиње да тече од тренутка правноснажности пресуде П 1644/08 од 22.07.2009. године, у ком поступку је утврђено да је мал.тужилац наследник заоставштине и власник спорног возила, због чега је тужба од 17.05.2011. године, поднета у законском року.

Одредбом члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Успостављање ранијег стања и накнада у новцу прописана је одредбом члана 185. став 1. Закона о облигационим односима, тако што је одговорно лице дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала. Уколико успостављање ранијег стања не уклања штету потпуно, одговорно лице дужно је за остатак штете дати накнаду у новцу (став 2.). Кад успостављање ранијег стања није могуће, или кад суд сматра да није нужно да то учини одговорно лице, суд ће одредити да оно исплати оштећенику одговарајућу своту новца на име накнаде штете (став 3.). Суд ће досудити оштећенику накнаду у новцу кад он то захтева, изузев ако околности датог случаја оправдавају успостављање ранијег стања (став 4.). Обим накнаде материјалне штете прописан је и одредбом члана 190. истог закона, тако што ће суд, узимајући у обзир и околности које су наступиле после проузроковања штете досудити накнаду у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње или пропуштања.

Потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, како је то прописано одредбом члана 376. став 1. Закона о облигационим односима. Застарелост почиње тећи првог дана после дана када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, ако законом за поједине случајеве није што друго прописано, на основу члана 361. став 1. истог закона.

Одбијајући да преда предметно возило тужиоцу као законском наследнику и искључивом власнику имовине пок.ГГ, тужени је тужиоцу причинио штету, с обзиром да је протеклом времена возило изгубило на вредности и следом тога је у обавези да тужиоцу накнади штету у износу утврђеном налазом вештака који је потребан да се тужиочева материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње туженог.

Неосновани су наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права при оцени приговора застарелости. У оставинском поступку иза покојног ГГ тужилац није пријављен као наследник, због чега је свој наследно-правни захтев остварио по правилима парничног поступка и стога у конкретном случају нема места примени законске одредбе из члана 206. Закона о наслеђивању. Рок застарелости почиње да тече управо од тренутка правноснажности пресуде П 1644/08 од 22.07.2009. године, када је утврђено да је тужилац искључиви власник имовине оставиоца, па и предметног возила које се налази у поседу туженог, и које тужени одбија да преда

тужиоцу. Стога, су правилно нижестепени судови закључили да је тужба од 17.05.2011. године поднета у законском року из члана 376. став 1 ЗОО.

У преосталом делу ревизијски разлози се фактички односе на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, због којих разлога се ревизија у смислу члана 407. став 2. ЗПП не може изјавити.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета у смислу одредбе члана 153. став 1. и 154. у вези члана 165. став 1. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка није основан, с обзиром да одговор на ревизију није био потребан.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**